

Anlatı Araştırması: Mehmet Âkif Ersoy'a İthafen Yapılan Bir Beste İçin, Uzaktan Katılımcılı Video Klip Oluşturma Süreci

Narrative Research: The Process of Creating a Video Clip with Remote Participant for a Composition Dedicated to Mehmet Âkif Ersoy

Ömer Zeki URHAN¹

Derleme /Review

Geliş Tarihi / Received: 15.04.2022

Kabul Tarihi / Accepted: 05.06.2022

Doi: 10.48146/odusobiad.1104142

Atıf / Citation: Urhan, Ö. Z., (2022). "Anlatı Araştırması: Mehmet Âkif Ersoy'a İthafen Yapılan Bir Beste İçin, Uzaktan Katılımcılı Video Klip Oluşturma Süreci" ODÜSOBİAD, Özel Sayı, 141-150, Doi: 10.48146/odusobiad.1104142

Öz

Bu çalışmada, araştırmacı tarafından Mehmet Âkif Ersoy'a ithafen yapılmış olan bestenin ortaya çıkış hikâyesi ve kayıt süreci ele alınmaktadır. Çalışmanın amacı uzaktan katılımcılarla planlanacak bu tarz çalışmaları kolaylaştırabilecek bir kılavuz kaynak oluşturmaktır. Toplumu etkileyebilecek benzer sanatsal çalışmaların teşvik edilmesi ve önemli şahsiyetleri konu alan müzikal ve sanatsal faaliyetlerin çoğalmasına vesile olunması çalışmanın diğer amaçları arasındadır. Anlatı kapsamında sunulan bilgi ve deneyimlerin, benzer çalışmalar için aşamalı yol haritası oluşturmaya yönüyle bestecilere ve araştırmacılara fikir verebilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırma, nitel araştırma yönteminin "anlatı araştırması" türlerinden otobiyografi kapsamında, "kişisel hikâye" özelliğindedir. İstiklâl Marşı'nın kabulünün 100. yılında yayınlanan video klipin hazırlık sürecinde notlar tutulmuş ve bu notlar ışığında elde edilen bilgiler çalışmanın bulgular bölümünde yer alan aşama ve kontrol tablosunda belirtilmiştir. Elde edilen bulgulara göre 12 ilden 14 öğrencinin ve 6 sanatçının katkıda bulunduğu video klip çalışması, 20 günde tamamlanmış, 5 temel aşamadan oluşmuştur. Sonuç olarak projenin yürütülmesinde uzaktan katılımcılı çalışma, etkili bir zaman yönetimi ve doğru planlama ile teknolojinin etkin kullanılması, uygun maliyet, katılımcı öğrencilerin belli bir düzeyde şarkı söyleme becerisine sahip olmaları, tanınmış sanatçıların dahil edilmesi gibi kriterlerin çalışmanın kısa sürede ve verimli bir biçimde tamamlanmasına katkısı olduğu belirlenmiştir. Buna karşın projenin yüz yüze yapılamamasından ötürü göz ardı etmek durumunda kalınan bazı unsurlar tartışılmakta, bu tarz bir çalışma için katılımcıların seçiminden prova ve kayıt aşamalarına kadar tüm süreçlerin yüz yüze ve mümkünse aynı şehirde, daha geniş bir zaman diliminde gerçekleştirilmesinin daha tatmin edici sonuçlar doğurabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Âkif Ersoy, İstiklâl Marşı, video klip, anlatı, beste, otobiyografi

Abstract

In this study, the story of the emergence and recording process of the piece that is composed by the researcher and dedicated to Mehmet Âkif Ersoy is discussed. The aim of the study is to create a guide resource that can facilitate such studies to be planned with remote participants. The other aims of the study are to encourage similar artistic works that can affect the society and to be instrumental in the proliferation of musical and artistic activities about important personalities. It is thought that the information and experiences presented within the scope of the narrative are important in terms of creating a gradual roadmap for similar studies and giving ideas to composers and researchers. The research has the feature of "personal story" within the scope of autobiography, which is one of the "narrative research" types of qualitative research method. Notes were taken during the preparation process of the video clip, which was published on the 100th anniversary of the adoption of the National Anthem, and the information obtained in the light of these notes is stated in the stages and control table in the findings section of the study. According to the findings, the video clip work, contributed by 14 students and 6 artists from 12 provinces, was completed in 20 days and consisted of 5 basic stages. As a result, it was determined that criteria such as remote participatory work, effective time management and effective use of technology with correct planning, affordable cost, having a certain level of singing skill of the participant students, including well-known artists contributed to the completion of the work had positive effects on completing the project in a short time and in an efficient manner. On the other hand, some elements that had to be ignored due to the inability of the project to be carried out face to face are discussed and it is argued that for such a study, carrying out all processes face-to-face, from the selection of the

¹Öğr. Gör. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, TOKAT, e-mail: omer.urhan@gop.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3687-1679>



participants to the rehearsal and recording stages, also in the same city and over a wider period of time could have more satisfactory outcomes.

Keywords Mehmet Akif Ersoy, national anthem, video clip, narrative, composition, autobiography

Giriş

Son yıllarda video paylaşım sitelerinde, farklı yerlerde yaşayan insanların bir araya gelerek müzik eserlerini hem sesleriyle hem de enstrümanlarıyla seslendirdiklerine sıkça şahit olunmaktadır. Bu akımın Türkiye'deki öncülüğünü, Fırat Çavaş ve Vildan Özfenerci'nin girişimleri sonucu *Doğa İçin Çal* projesi yapmıştır (Doğa İçin Çal, 2011). 2002 yılında çeşitli toplumsal konulara dikkat çekmek için ortaya çıkan *Playing for Change* hareketinin başarılı olması üzerine, 2009 yılından itibaren *Doğa İçin Çal* projesi, yine toplumsal farkındalığı arttırmak için birçok müzisyeni bir araya getirerek seri videolar yayınlamıştır (Dağdeviren ve Karaöncel, 2021: 118; Dinç, 2021: 303). Bu projeyi takiben yurdun birçok yöresinde, her türden müzik eserinin bu akımla seslendirilmesi yaygınlaşmıştır. Pandemi sürecinin etkisiyle fiziksel olarak bir araya gelmenin zorlaştığı bir dönemde, insanların internet aracılığıyla uzaktan katılımcılı bu tarz müzikal çalışmalara katılım sağlamaya devam ettikleri gözlenmiştir (Boğaziçi Korosu, 2020; İTÜ TMDK, 2020).

2021 yılının *Mehmet Âkif Ersoy Yılı* olması münasebetiyle, Ersoy'a ithafen araştırmacı tarafından yazılıp bestelenen eserin, İstiklâl Marşı'nın kabulünün 100. Yılında yurdun dört bir yanından -öğrencilerle seslendirilmesi planlanmıştır. Fiziksel olarak bir araya gelinemeyen bir dönemde, *Doğa İçin Çal* gibi paylaşımların ilham vermesi sonucu yedi coğrafi bölgeden öğrencilerin uzaktan katılımları ile, bu anlamlı günde İstiklâl Şairi Mehmet Âkif Ersoy'un anılması hedeflenmiştir.

Bu çalışma ile toplumu etkileyebilecek benzer sanatsal çalışmaların teşvik edilmesi, tarihimizdeki önemli şahsiyetleri konu alan müzikal ve sanatsal faaliyetlerin çoğalmasına vesile olunması düşüncesinin yanı sıra, uzaktan katılımcılarla planlanacak bu tarz çalışmalara ışık tutulması amaçlanmaktadır. Anlatı kapsamında sunulan bilgi ve deneyimlerin, benzer çalışmalar için aşamalı bir kılavuz kaynak oluşturması yönüyle bestecilere ve araştırmacılara fikir verebilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Çalışmada yer alan aşamalarda, eserin bestelenmesinin ardından yaşanan süreçler ele alınmaktadır.

Çalışmanın problemi, bu deneyim ışığında, topluma mesaj içeren, çok katılımcılı ve çok merkezli, özgün beste içeren müzikli video klip oluşturma sürecinin aşamalarının ve dikkat gerektiren detayların ortaya konmasıdır.

Yöntem

Nitel araştırma yöntemi desenlerinden olan anlatı araştırmaları, insanların bir konuya veya duruma ilişkin deneyimlerini ve yaşam hikâyelerini amaçlı ve sistematik bir biçimde, anlamlı ve kronolojik olarak inceler. İnsanların yaşadıkları olayların ardışık olarak düzenlenmesi, bu olaylar arası ilişkilerin kurulması ve böylece bu olayların belirli hedef kitle için anlamlandırılması sağlanır. Anlatı araştırmalarında temel amaç, bireylerin olgu ve olayları deneyimleme biçimlerini kendi ürettikleri hikâyeler aracılığıyla incelemektir. Anlatı sorgulamaları, çoğunlukla öykünün biyografik veya otobiyografik olduğunu söyleyerek başlamaktadır. Anlatım hikâyeleri çeşitli veri toplama yöntemleri kullanılarak elde edilmektedir. Bunlar arasında görüşme (mülakat), gözlem, dokümanlar, fotoğraflar ve çeşitli nitel veriler sayılabilir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel, 2018, s. 283; Creswell, 2013, s. 72; Gereken, 2021, s. 221; Saban ve Sarıçelik, 2018, s. 230; Uğuz Arsu, ve Tekindal, 2021, s. 102). Bu çalışma, anlatı araştırmasının otobiyografi türünde hazırlanmıştır. Otobiyografi çalışmalarında, bir olaya ilişkin deneyimler araştırmacının kendisi tarafından aktarılır (Büyüköztürk vd., 2018, s. 285). Bu çalışmada süreçteki deneyimler kronolojik bir sıra ile, bağlantılı olarak kişisel notlar aracılığıyla aktarılmış, dikkat ve kontrol listesinde aşamalı olarak sunulmuştur. Bu aşamalar ve alt başlıkları tablo halinde gösterilmiştir. Elde edilen bulgular analiz edilerek yorumlanmıştır.

İstiklâl Marşı ve Mehmet Akif Ersoy

İstiklâl yolunda, milletin vatanı uğruna topyekûn mücadele ettiği bir dönemde ordunun ve halkın maneviyatının güçlendirilebilmesi için bir milli marşa ihtiyaç duyulmuştur. İstiklâl Harbi'nin milli bir ruh içerisinde yansıtılabilmesini sağlamak amacıyla Maarif Vekâleti, 1921 yılında bir güfte yarışması düzenlemiştir. Söz konusu yarışmaya toplam 724 şiir gönderilmiştir. Dönemin Maarif Vekili Hamdullah

Suphi, Millî Mücadele'ye yazdığı şiirler ve yaptığı konuşmalarla katkıda bulunan Mehmet Âkif Bey'in yarışmaya para ödülü nedeniyle katılmadığını öğrenince, konunun halledilebileceğini kendisine ileterek müsabakaya katılımını sağlamıştır. Hamdullah Suphi'nin teşvikleri üzerine Mehmet Âkif Bey, Ankara'daki Taceddin Dergâhı'nda on günde yazdığı ve Türk Ordu'suna ithaf ettiği manzumesini yarışmaya göndermiştir. Yapılan elemeler sonucunda, meclisin 12 Mart 1921 tarihli oturumunda Mehmet Âkif Ersoy'un yazdığı şiir defalarca okunmuş ve bestelenmek üzere millî marş olarak kabul edilmiştir. Mecliste İstiklâl Marşı'nı okuyan ilk kişi, dönemin Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Tanrıöver olmuştur. Mehmet Akif Ersoy İstiklal Marşı'nı şiirlerini topladığı *Safahat*'ına dâhil etmemiş ve İstiklal Marşı'nın Türk Milleti'nin eseri olduğunu beyan etmiştir (Amanoğlu, 2009, s. 184, 185; Tarman, 2020, s. 37; Zeren, 2021, s. 83).

İstiklâl Marşı'nın bestelenme süreci de bir hayli ilginçtir. Murat Bardakçı, Habertürk Gazetesi'nin 15.03.2021 tarihli köşesinde, Mehmet Âkif'in şiirinin meclis tarafından 12 Mart 1921'de milli marş olarak kabul edilmesinin ardından bir beste müsabakasının açıldığını ve çok sayıda bestecinin eserlerini meclise gönderdiğini, mecliste de bir komisyon kurularak 1923'te devrin önemli bestekârlarından Ali Rıfat Bey'in (Çağatay) acemaşiran makamındaki bestesini birinci seçtiğini, buna karşın yurdun çeşitli yörelerinde, yarışmaya iştirak eden bestecilerin kendi eserlerini çaldırdıklarını yazmaktadır. Bardakçı ayrıca, Ali Rıfat Çağatay'ın 1923'te resmi olarak kabul edilen bestesi yerine, İstiklâl Marşı'nın Osman Zeki Bey'e (Üngör) ait besteyle okunduğundan ve bu bestenin resmi olarak marşın bestesi olup, olmadığıyla ilgili arşiv kayıtlarında bir belgeye henüz ulaşamadığından söz etmektedir (Bardakçı, 2021).

Bulgular

Anlatı: Eserin Ortaya Çıkış Süreci

Araştırmacı tarafından İstiklâl Marşı'nın kabulünün yüzüncü yılı vesilesiyle bir şiir yazılarak bestelenmiştir. Ortaya çıkan bu müzik yapıtı yurdun dört bir yanından öğrencilerle birlikte seslendirilmiştir. Bu eserin ortaya çıkmasındaki amaç, Mehmet Âkif Ersoy'un anılması ve milli duyguların diri tutularak yaygınlaştırılmasıdır. Milli ve manevi duyguların en güzel ifade biçimlerinden birisi de müzik sanatıdır. Bu duygu ve heyecan içinde bestelenen bu eser, 2021 yılının Ocak ayında tamamlanmıştır. Eserin güftesi altı beyitten meydana gelmiş ve beste için hicaz makamı tercih edilmiştir. Doç. Dr. Sühan İrden tarafından notaya alınmıştır.

Beste çalışması, araştırmacı tarafından o dönem öğretmenlik görevini icra ettiği Samsun İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi müdürü İlyas Gülünay ve müzik öğretmeni Hicran Temur'a piyano eşliğinde dinletilmiştir. Kendilerinin de müspet yönde vermiş oldukları tepkiler neticesinde, çalışmanın profesyonel bir müzik stüdyosunda kaydedilmesine karar verilmiştir. Yapılacak bu stüdyo kaydının çerçevesinin belirlenmesi ve maliyet araştırmasının yapılmasıyla işe başlanmıştır. İstiklâl Marşı'nın kabulünün 100. yılı gibi anlamlı bir gün için yapılan bu çalışmaya yurdun her bölgesinden öğrencilerin katılımlarının sağlanması amaçlanmıştır. Öncelikle çalışmada yer alacak katılımcıların sayısı ve öğrencilerin seçilmesinde dikkat edilecek hususlar saptanmıştır. Dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisinin fiziksel olarak bir araya gelmeyi zorlaştırması ve katılımcıların farklı illerde ikamet etmeleri, projenin yürütülmesini olumsuz etkilemiştir. Projenin hazırlık aşamaları başlangıç olarak şubat ayının ortalarına tekabül ettiğinden, 100. yıl dönümü olan 12 Mart 2021 tarihine kadar kısıtlı bir zaman diliminde çalışma mecburiyeti, mevcut zorluğu bir kat daha arttırmıştır.

Öncelikle, Samsun'da bulunan, yerelde ve ulusal çapta önemli projelere imza atmış bir stüdyoyla 18 Şubat'ta anlaşılmıştır. Stüdyonun ortaklarından, kendisi de müzik öğretmeni olan Erhan Gül ile yapılacak projenin kapsamı değerlendirilerek, projede vokal (insan sesi) olarak 14 öğrencinin gerekli olduğuna karar verilmiştir. Çalışmada yer alacak enstrümanların seçilmesi sonucu, altyapı kayıtlarının alınmasıyla işe başlanmıştır. Altyapılar çalınırken katılımcı öğrencilerin belirlenmesi aşamasına geçilmiştir. Katılımcı öğrenciler güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler arasından, kendi öğretmenlerinin referanslarıyla seçilmiştir. Güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin tercih edilmesinin başlıca sebebi, zamanın çok kısıtlı olması ve fiziksel olarak bir arada çalışma imkânının olmaması sonucu internet ortamında, müzik eğitimi almış öğrencilerle yapılacak çalışmalardan hızlıca netice alınabileceği düşüncesidir.

Samsun İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi öncülüğünde hazırlanan proje için, birkaç gün içinde 13 farklı okuldan müzik öğretmenlerine ulaşılmış ve çalışmadan detaylıca bahsedilmiştir. Kendilerine, eserin sözleri ve notaları ulaştırılarak uygun bir öğrenci önermeleri talep edilmiştir. Görüşülen okulların geneli bu çağrıya olumlu dönüş yapmıştır. Buna rağmen çalışmanın çeşitli süreçlerinde bazı okullar yer alamayacaklarını



belirtince, ivedilikle alternatifler belirlenmiştir. Neticede yurdun her coğrafi bölgesinden, on iki il ve on dört okuldan öğrencilerle çalışmaya başlanmıştır. Bu süreçte seçilen okulların müdürlerinin müsaadeleri ve öğrencilerin velilerinden yazılı izinleri alınmıştır.

Tablo-1'de çalışmada yer alan öğrencilerin okulları ve katıldıkları iller yer almaktadır.

	ÖĞRENCİNİN OKULU	
1.	Kayseri GSL	KAYSERİ
2.	Zeki Müren GSL	BURSA
3.	Nevit Kodallı GSL	MERSİN
4.	Avni Akyol GSL	İSTANBUL
5.	Ticaret Odası GSL	GAZİANTEP
6.	Sebahat – Cihan Şişman GSL	BALIKESİR/AYVALIK
7.	Başakşehir İTÜ İsmail Dede Efendi GSL	İSTANBUL
8.	Akçaabat GSL	TRABZON
9.	Van GSL	VAN
10.	İlkadım GSL	SAMSUN
11.	Manisa GSL	MANİSA
12.	Bedii Sabuncu GSL	HATAY
13.	Aşık Veysel GSL	İSTANBUL
14.	Amasya GSL	AMASYA

Tablo-1: Katılımcı öğrenciler

Provalar başlamadan önce, 25 Şubat günü görüntülü konferans platformu üzerinden bir tanışma toplantısı organize edilerek farklı illerden katılan öğrencilerin birbirini tanımaları sağlanmıştır. Öğrencilere çalışmanın amacı, kapsamı ve yöntemi detaylıca anlatılarak sorulara açık yanıtlar verilmeye çalışılmıştır. Düzenlenen çevrimiçi toplantının ardından katılımcılara eserin notaları ve hazırlanmış altyapı kayıtları gönderilmiştir. Anlık iletişimi sağlayabilmek ve proje ile ilgili gelişmeleri paylaşabilmek için bir cep telefonu mesajlaşma uygulaması üzerinden grup oluşturulmuştur. Oluşturulan grup üzerinden öğrencilerin okuyacakları partiyonlar paylaştırılmış, böylelikle çalışmalara başlanmıştır. Provaların ardından öğrencilerin büyük çoğunluğunun ses kayıtları, okullarındaki öğretmenlerinin refakatinde, bulundukları illerdeki stüdyolarda ham olarak (efekt ve enstrüman kaydı olmadan yalın biçimde) alınmıştır. Stüdyoda kayıt alma imkânı bulamayanlar, ellerindeki ses kayıt cihazları veya cep telefonları aracılığıyla kayıt alabilmeleri için yönlendirilmiş, aldıkları ses kayıtlarını elektronik posta yoluyla ulaştırmaları sağlanmıştır.

Altyapı sazlarının kayıtları ile solo çalgılardan duduk ve akordeon icraları 23 Şubat tarihinde, projenin yürütüldüğü stüdyoda tamamlanmıştır. Alanında söz sahibi, tanınmış sanatçıların projede yer alması için bazı isimlerle temasa geçilmiştir. Türk Müziğinin önemli enstrüman icracılarından kanun sanatçısı Göksel Baktagir ve klarnet sanatçısı Serkan Çağrı, projede yer almayı kabul ederek ses ve video kayıtlarını 6 Mart tarihinde internet üzerinden ulaştırmışlardır. Eserin sonunda, Mehmet Âkif Ersoy'a ait bir beyitin seslendirilmesi için edebiyat ve şiir dünyasından birkaç tanınmış isimle görüşülmüştür. Sanatçı Bedirhan Gökçe, bir arkadaşının aracılığıyla, *Çanakkale Şehitlerine* şiirinde geçen "Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber. Sana âgûşunu açmış, duruyor Peygamber" (Ersoy, 2021, s. 791) dizelerini seslendirerek ses kaydını internet üzerinden 3 Mart'ta ulaştırmış ve çalışmanın finali bu kayıtla yapılmıştır. Tanınmış sanatçıların projede yer alması, katılımcı öğrencilerin motivasyonunu arttırmış, çalışmanın görünürlüğüne katkı sağlamıştır.

Tablo-2'de çalışmaya katkıda bulunan sanatçılar yer almaktadır.

1.	Göksel BAKTAGİR	Kanun
2.	Serkan ÇAĞRI	Klarnet
3.	Bedirhan GÖKÇE	Şiir
4.	Erhan GÜL	Tuşlu Çalgılar
5.	Buğra KUTBAY	Duduk
6.	Sergen KALANBAK	Klasik Gitar

Tablo-2: Katılımcı sanatçılar

Video aşamasına geçilmeden önce, katılımcılardan gelen ses ve enstrüman kayıtları stüdyoda birleştirilmiştir. Ardından, öğrencilerin öğretmenlerine video çekimleri hususunda gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır. Çekimlerin o ilin tarihi ve doğal güzelliğini yansıtacak bir mekânda, panoramik şehir görüntüsü eşliğinde, öğrencinin okulu önünde veya bayrak altında yapılması tavsiye edilmiştir. Gönderilen videoların birçoğunda bu tavsiyelere uyulduğu gözlemlenmişse de; bazı çekimlerin özensiz yapıldığı tespit edilmiştir. Okullarda yapılan çekimlerin yanı sıra Van Gölü, Ayvalık manzarası, Samsun'daki temsili Bandırma Vapuru, Amasya şehrinin havadan görüntüsü çalışmaya görsel anlamda zenginlik katmıştır. Video klibin işaret dili bilen işitme engelliler tarafından kolayca takip edilebilmesi adına işaret dili çevirisi için *Sesli Betimleme Derneği*'nden destek alınmıştır. Dernek yetkilisi Olgun Yılmaz'ın yönlendirmesiyle, ilgili uzman tarafından yapılan işaret dili çeviri dosyası 26 Şubat tarihinde elektronik posta üzerinden ulaştırılmıştır.

Video kayıtlarının tamamlanması sonucu kurgu aşamasına geçilmiştir. Bu aşamada Erhan Gül ile birlikte Uğur İhtiyar da çalışmaya katılarak, video edit sürecini yönetmiştir. Katılımcıların göndermiş oldukları görüntülerin yanı sıra eserin ruhuna uygun görseller internet ortamından seçilerek videoya eklenmiştir. Yoğun geçen çalışmanın ardından ses ve görüntü montajının tamamlanmasıyla video klip 10 Mart 2021 tarihinde ortaya çıkmıştır. Böylece 20 gün gibi kısa sayılacak bir zaman diliminde proje tamamlanmıştır. Aynı anda farklı merkezlerde birden fazla işlemin planlanarak icra edilmesi, sürecin etkin kullanılmasında önemli rol oynamıştır. Video klip, 12 Mart 2021 tarihinde, İstiklâl Marşı'nın kabulünün yüzüncü yılında çeşitli sosyal medya platformlarından, birçok kişisel ve kurumsal sayfa tarafından yayınlanmıştır. Videonun süresi 5 dakika, 43 saniyedir.

Hicaz makamında bestelenen eserin güftesi (7+7) 14'lü hece ölçüsü ile yazılmıştır. Güftenin ilk beyiti, "korkma dedi bir kere, korkmadı hiç bu millet" Mehmet Âkif Ersoy'un İstiklâl Marşı'nın ilk ifadesine vurgu yapmaktadır. Güftenin üçüncü ve dördüncü beyitleri, eserin nakaratını oluşturmakta ve sıkça tekrar edilmektedir. Üçüncü beyitte geçen *çiğnetmedi namusu yüce Asım'ın nesli* ve dördüncü beyitteki, *ey şehit oğlu şehit!* ifadeleri, Mehmet Âkif Ersoy'un *Çanak kale Şehitlerine* adlı şiirindeki ifadelerine gönderme yapmaktadır. Eserin güftesi şöyledir:

Korkma dedi bir kere korkmadı hiç bu millet,

Vatan için can veren şehitleredir bu minnet.

Bu millet hiç görmedi yakışmazdı esaret,

Âkif Bey'in kalemi verdi inanç, cesaret.

Bayrağın üstündeki yıldızı ve hilâli

Çiğnetmedi namusu, yüce asımın nesli.

Acı, kan ve gözyaşı bu toprağın bedeli,

Ey şehit oğlu şehit! Bize hakkın helâl mi?



*Sarmalar yiğidini sanki ana kucağı,
Rengi şehit kanıdır şanlı Türk'ün sancağı.*

*Mehmet Âkif Bey gibi, vatan sevdalıların,
Gayeleri susmasın sadası ezanların.*

Videoya, internette "MEHMET ÂKİF ERSOY'A İTHAFEN "100. Yıl Anısına" aratılarak ulaşılabilir (Urhan, 2021). Videonun sonunda emeği geçenlere, açıklama kısmında ise klipin oluşması esnasında istifade edilen görüntülerin sahiplerine teşekkür edilmiştir.

Aşamalar

	AŞAMALAR	KONTROL VE DİKKAT	SÜRE
1. Aşama (Stüdyo)	1.1 Stüdyonun Seçimi 1.2 Projenin Planlanması 1.3 Altyapı Kayıtlarının Oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">• Daha önce yaptıkları referans projeler• Maliyet uygunluğu	5 Gün
2. Aşama (Öğrenciler)	2.1 Katılımcı Öğrencilerin Belirlenmesi 2.2 Gerekli İzinlerin Alınması 2.3 Çevrimiçi Toplantı ve Görev Dağılımı 2.4 Nota ve Altyapı Dosyalarının İletilmesi 2.5 Prova	<ul style="list-style-type: none">• Güzel sanatlar liselerinin müzik alanında öğrenim gören öğrenciler• Güzel sanatlar lisesinde görev yapan danışman öğretmenlerin referansları	6 Gün
3. Aşama (Sanatçılar)	3.1 Katılımcı Sanatçıların Belirlenmesi 3.2 Sanatçılarla Görüşme 3.3 Sanatçılarla Altyapı Dosyasının Paylaşımı	<ul style="list-style-type: none">• Alanlarında yetkin ve tanınmış sanatçılar	2 Gün
4. Aşama (Kayıtlar)	4.1 Katılımcılardan Ses Kayıtlarının Alınması 4.2 Katılımcılardan Görüntü kayıtlarının alınması 4.3 İşaret Dili Çevirisinin Ulaştırılması	<ul style="list-style-type: none">• Profesyonel stüdyodan kayıt• Kaliteli ses alma cihazlarından kayıt• Görüntü hassasiyeti• İşitme engelliler için erişilebilirlik	7 Gün
5. Aşama (Video)	5.1 Ses ve Görüntü Montajı 5.2 Video Klipin Yayınlanması	<ul style="list-style-type: none">• Projenin ruhuna uygun görsellerin seçilmesi• Popüler sosyal paylaşım ağlarından videonun yayınlanması	2 Gün

Tablo-3: Aşamalar ve Kontrol Listesi

Tablo 3 'te görüldüğü üzere Anlatı sürecinde alınan notlar aşamalı olarak kronolojik sırayla kontrol listesine işlenmiş olup, *kontrol ve dikkat* başlığı altında planlamaların hangi kriterlere göre yapıldığı, *süre* başlığı altında ise, aşamaların zaman sınırı saptanmıştır.

Stüdyo aşamasında dikkat edilen hususların başında çalışılacak stüdyonun imza attığı referans projeler ve maliyetin uygunluğu konusu gelmektedir. Zira projenin hayata geçirilmesinde ve sağlıklı yürütülmesinde uygun mali koşulların sağlanabilirliği, stüdyo çalışanlarının tecrübeli olması önem arz etmektedir. Bütün bunların yanı sıra, projenin başından sonuna dek beklentilere cevap verecek bir ekiple çalışma motivasyonu, stüdyo aşamasının gerekliliklerindendir.

Öğrenci aşamasında seçilen katılımcılar, güzel sanatlar liselerinin müzik alanında öğrenim gören, belli bir şarkı söyleyebilme becerisine sahip öğrenciler arasından, danışman öğretmenlerin referansları sonucu belirlenmiştir. Bu projeye mahsus olarak belirlenen kriterler, kısa zamanda verimli bir sonucun elde edilebilmesi için uygulanmıştır. Çalışmanın en önemli handikapı, uzaktan (internet üzerinden) yürütülmesi sonucu katılımcı öğrencilerin müzikalitesi hakkında yeterince bilgi sahibi olunamamasıdır. Bu noktada öğretmenlerin, projeye yaptıkları danışmanlık katkısı önemlidir. Danışman olarak nitelendirilen kişiler, projeye kattıkları fikirlerinin yanı sıra katılımcılarla aradaki bağın kurulmasında önemli rol oynamışlardır. Ayrıca projenin genele yaygınlaştırılması düşüncesiyle, yurdun her coğrafi bölgesinden öğrencilerin katılmaları sağlanmıştır.

Sanatçı aşamasında alanlarında yetkin icracılar seçilmiştir. Çalışmada yer alan tanınmış sanatçılar, projenin tanıtımına ve video klibin geniş kitlelerce izlenmesine katkı sağlaması açısından tercih edilmiştir.

Kayıt aşamasında ise, işitme güçlüğü yaşayan ve işaret dili bilen bireyler için erişilebilir bir içerik üretilmiştir. Ayrıca ses kalitesi açısından teknolojik imkânlardan yararlanılmıştır. Video içeriğinde kullanılan görseller, eserin ruhuna uygun olarak seçilmiştir.

Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler

Bu çalışmaya konu olan video klip projesi, uzaktan katılımcıların katkı sağlaması sonucu çeşitli avantajlarının yanında dezavantajlar da barındırmaktadır. Farklı ses kaynaklarından alınan sorunlu kayıtlar, projedeki beklentilerin yeterince aktarılamaması, bazı katılımcıların video kayıtlarındaki seçilen mekânların özensizliği, birlikte toplu olarak prova yapılamaması, zamanın kısıtlı olması, projeyi katılımcılar dışındaki paydaşlara (öğretmenler, idareciler, veliler) detaylıca anlatılırken harcanan efor, katılımcılardan gelen hatalı kayıtların mix ve montajı için harcanan çaba yaşanan güçlüklerdendir. Halbuki, kayıtlar aynı şehirde ve aynı stüdyo tarafından gerçekleştirilse, ses kayıtları daha kusursuz olabilir, video için mekân ve kıyafet gibi görsel unsurların seçimi eserin temasına uygun tercih edilebilirdi. Bu yolla katılımcılara, beklentilerin aktarımında daha başarılı olunması, eserin ruhunun daha iyi yansıtılması v daha az sayıda bireyle muhatap olunması sağlanabilirdi. Yaşanan dezavantajların aksine, maliyetin daha düşük olması, kısa zaman aralığında farklı merkezlerde aynı anda bir çok eylemin gerçekleştirilebilmesi, yurdun her coğrafi bölgesinden katılımcıların bulunması, tanınmış sanatçıların Samsun ilinden yürütülen bir projeye katkı sağlamayı kabul etmeleri uzaktan katılımcılarla yürütülen bu çalışmanın avantajlarındandır. Literatür incelendiğinde, Türkiye’de uzaktan katılımcılarla yapılmış ses ve video çalışmaları üzerine bilimsel bir araştırmaya ulaşılamamıştır. Mevcut araştırmalarda, hazırlanan video çalışmalarındaki ses ve görüntü unsurları kültürel ve folklorik bağlamda incelenmiş; bu videoların toplumsal yönü ele alınmıştır (Dağdeviren ve Karaöncel, 2021, s. Dinç, 2021).

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre: Çeşitli avantajlarının yanında uzaktan katılımcılı olarak planlanan çalışmanın, yüz yüze planlanacak bir çalışmaya nazaran daha fazla zorluk içerdiği saptanmıştır. Pandemi koşullarında hazırlanan bu çalışma için fiziksel olarak bir araya gelinememesinin projenin yürütülmesini olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Bu araştırmaya konu olan çalışmada, müzik alanında öğrenim gören ve belli bir şarkı söyleyebilme becerisine sahip öğrencilerin tercih edilmesinin, çalışmanın planlanan sürede tamamlanmasına katkı sağladığı anlaşılmıştır. Tanınmış sanatçıların projede yer almasının, katılımcı öğrencilerin motivasyonlarını olumlu etkilediği, projenin tanıtımı ve video klibin izlenirliği açısından yararlı olduğu gözlenmiştir. Bu çalışmanın yürütülmesinde ve katılımcılarla bağlantının güçlendirilmesinde referans kişilerin önemli bir rol üstlendiği belirlenmiştir. Çalışmanın her aşamasında teknolojinin imkânlarından etkin bir şekilde faydalandığı tespit edilmiştir. Çalışmanın 5 temel aşamadan oluştuğu ve bu aşamaların 16 alt basamak sürecinden meydana geldiği saptanmış, uzaktan katılımcılarla yapılan bu tür bir çalışmanın doğru planlama ve dikkat gerektirdiği, zaman yönetiminin çok önemli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu kapsamda yapılacak bir çalışma için katılımcı seçiminin yüz yüze; provaların ve stüdyo kayıt aşamalarının fiziksel olarak aynı merkezde yapılmasının, projenin ruhuna uygun mekânlar belirlenmesinin,



video çekimlerinin tek elden yapılmasının ve zamanın geniş tutulmasının daha tatmin edici sonuçlar getirebileceği düşünülmektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı

"Anlatı Araştırması: Mehmet Âkif Ersoy'a İthafen Yapılan Bir Beste İçin, Uzaktan Katılımcılı Video Klip Oluşturma Süreci" başlıklı makalemiz ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur ve yazarlar arasında da herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Amanoğlu, E. (2009, Mart). Mehmet Akif'in Milli Mücadele Dönemindeki Edebî Faaliyetleri Üzerine Bir İnceleme. 1. *Uluslararası Mehmet Akif Ersoy Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Cilt 1, Burdur. s183-186.
- Bardakçı, M. (2021, 15 Mart). Kabulünün 100. yılında bir İstiklâl Marşı muamması. *Habertürk*, <https://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/3005880-kabulunun-100-yilinda-bir-istikl-marshi-muammasi-resm-marsimizin-simdi-calini-okunan-mars-oldugu-ke>. Erişim Tarihi 26.04.2022
- Boğaziçi Gençlik Korosu, (2020). "Balleilakka" (Virtual Choir) *Youtube*, <https://www.youtube.com/watch?v=hT1RUapP1-s>. Erişim Tarihi: 28.05.2022
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Creswell, J. W. (2020). Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşım Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir (Çev.), Ankara: Siyasal.
- Dağdeviren, M. & Karaöncel, F. (2021). "ÖĞRETMENLER ÇOCUKLAR İÇİN SÖYLÜYOR" PROJESİ ÜZERİNE BİR ANALİZ. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 7 (2), 117-130.
- Dinç, M. (2021). Youtube platformundaki "... için çal / söyle / oku" etiketli video içerikleri üzerine folklorik bir inceleme. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 6 (1), 298-334.
- Doğa İçin Çal, (2011), DİVANE AŞIK GİBİ, *Youtube*, <https://www.youtube.com/watch?v=r30wxXw0v9c>. Erişim Tarihi: 26.04.2022
- Ersoy, M. A. (2021). *İstiklal Marşı'nın 100. Yılında Mehmet Akif Ersoy şiir Külliyyatı: Safahat*. Necmettin Turinay (Hazırlayan), TBMM Yayınları.
- Gerekten, S. E. (2021). Halk Müziğinin Aktarımında Kaynak Kişilerden Faydalanma: Musa Eroğlu ve Kaynaklık Ettiği Türküler Üzerine Bir Anlatı Araştırması. *Eurasian Journal of Music and Dance*, (18), 215-231.
- İTÜ TMDK, (2020). İTÜ TMDK - Neşet ERTAŞ "Hasret Düştü Gönlüme", *Youtube*, <https://www.youtube.com/watch?v=-I8UFSpreJ4>. Erişim Tarihi: 28.05.2022
- Saban, A. ve Sarıçelik, S. (2018). İçedönük Bir Çocuğu Anlamak: Bir Anlatı Araştırması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi - ENAD*, 6 (1), 225-252.
- Uğuz Arsu, Ş. & Tekindal, M. (2021). Nitel araştırmalarda anlatı araştırmasının tanımı, kapsamı ve süreci. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 21 (1), 85-124.
- Urhan, Ö. Z. (2021). MEHMET ÂKİF ERSOY'A İTHAFEN "100. Yıl Anısına" *Youtube*, <https://www.youtube.com/watch?v=n2VTct2XDp4>. Erişim tarihi: 28.05.2022
- Zeren, M. E. (2021). Türklerde İstiklâl Anlayışı ile Devlet ve Ordu Müziği Geleneği Kapsamında İstiklâl Marşımız. *Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (1), 61-98.

Extended Abstract

In this study, the composition dedicated to Mehmet Âkif Ersoy, the poet of the National Anthem, was revealed by the researcher. The exit story and the registration process are discussed. The aim of the research is to plan this style with remote participants are to create a guide resource that can facilitate the work. Similar artistic works that may affect society. Encouraging and conducive to the proliferation of musical and artistic activities about important personalities are among the other aims of the study. This study was prepared in the autobiography type of narrative research. In autobiography studies, experiences related to an event are conveyed by the researcher himself (Buyukozturk et al., 2018). In this research, the experiences in the process were analyzed in a chronological order. It was conveyed through personal notes and presented gradually in the attention and checklist. Obtained the findings were analyzed and interpreted.

In recent years, people living in different places have come together to play music on video sharing sites. It is frequently witnessed that they perform their works both with their voices and with their instruments. Its pioneer in Turkey was the Play for Nature project. attention to various social issues in 2002. After the success of the Playing for Change movement, which emerged to attract play for Nature project brought together many musicians to raise social awareness posted videos. Following this project, in many parts of the country, all kinds of musical works were created with this trend vocalization has become widespread. In the pandemic process, people can use this remote participant online the genre was dominated by musical works.

The video clip study, which is the subject of this study, has been produced in various ways as a result of the contribution of remote participants .has advantages as well as disadvantages. Trouble shooting from different audio sources recordings, video shootings not being done carefully enough, not being able to rehearse face to face, The effort spent to mix and assemble the faulty recordings from the participants is among the difficulties. Contrary to the disadvantages, the lower cost allows simultaneous operation in different centers in a short time. Many actions can be carried out, participants from every geographical region of the country take part, well-known Artists agreeing to contribute to a project carried out in Samsun province with participants remotely one of the advantages of this study.

According to the findings obtained as a result of the research: In addition to its various advantages, it can be used as a remote participant. It was determined that the planned study included more difficulties than a face-to-face study. The failure to come together physically for this study, which was prepared under pandemic conditions, has been found to have a negative impact on its performance. In the study that is the subject of this research, in the field of music, preferring students who are studying and have a certain singing skill, it was understood that it contributed to the completion of the planned time. Well-known artists involved in the project It was found that the participation of the participants positively affected the motivation of the participating students, the introduction of the project and the video clip. It has been observed to be useful in terms of traceability. In the conduct of this study and with the participants, it has been determined that reference persons play an important role in strengthening the connection. At every stage of the study, it has been determined that the possibilities of technology are effectively utilized. It has been determined that it consists of 5 of the study basic stages and these stages consist of 16 sub-stage processes, this type of work with remote participants requires proper planning and attention, it has been concluded that management is very important. For a study to be carried out in this context, the participant face-to-face selection; rehearsals and studio recording stages are physically carried out in the same center, determining the venues suitable for the spirit of the project, making video shoots from a single source, and it is thought that keeping time wider can bring more satisfactory results.

